

ҚАРАҚАЛПАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ НЫЗАМЫ

05.10.2002-ж. №181/II

ҚАЛА ҚУРЫЛЫСЫ ҲАҚҚЫНДА

Усы Нызамға төмөндегилерге муўапық өзгерислер киргизилген
09.10.2004-ж. 293/II-санлы ҚР Нызамы
29.08.2006-ж. 94/III-санлы ҚР Нызамы
29.08.2007-ж. 141/III-санлы ҚР Нызамы

I-бап. Улыўма қағыйдалар

1-статья. Қала қурылышы ҳаққындағы нызам ҳұммәттери

№ала Зурылышы 8а33ында2ы нызам 86жеттери усы Нызамнан 81м бас3а да нызам 86жеттеринен ибарат.

Егер %збекстан Республикасыны4 халы3аралы3 ш1ртнамасында №ара3алпа3стан Республикасыны4 Зала Зурылышы 8а33ында2ы нызам актлериндегиден бас3аша 31делер белгиленген болса, халы3аралы3 ш1ртнама режелери Золланылады.

w-статья. Тийкарғы түснікілер

Усы Нызамда т5мендеги тийкар2ы т6снікілер Золланылады:

халы3ты жайластыры7 системасы - бар елатлы пунктлерди ра7ажландыры7 81м жа4адан елатлы пунктлерди дбзи7 жолы менен халы3ты тийисли аймазта т1ртиплеместерилген тбре жайластыры7ды4 Зала Зурылышы 86жеттери менен белгиленету2ын тийкар2ы ба2дарлары;

елатлы пункттин бас жобасы - жасаў ҳәм хызмет етиў орталығын қәлиплеместериден комплексли шарайттарын, елатлы пунктлерди аймақтық раўажландырыўдың тийкарғы бағдарларын белгилейтуғын қала қурылышы ҳұммәтети;

елатлы пунктлер аралық аймақтар - елатлы пунктлер шегарасынан тысқарыдағы еки ямаса оннан да зыят елатлы пунктлер арасындағы аймақтар;

имарат - функционаллық мақсетине қарай адамлардың жасауына ямаса болыўына ҳәм қыйлы түрдеги өндірислик процесслерди орынлаўға арналған жабық көлемди пайда етиўши, таяныш, қоршаушы ямаса ҳәр еки мақсетке хызмет етиўши конструкциялардан ибарат қурылыш системасы;

зоналастырыў - аймақты раўажландырыўды қала қурылышына байланыслы жобаластырыўда қала қурылышының пайдаланыў түрлерин ҳәм бул түрлерден пайдаланыўдағы шеклеўлерди белгилеў менен аймақтарды функционаллық мақсетине қарай бөлиў;

қурылма - ҳәр қыйлы түрдеги өндірислик процесслерди орынлаўға материалларды, буйымларды, үскенелерди сақлауға, адамлардың ўақытша болыўына, адамларды, жүклерди ҳәм басқа да нәрселерди алып өтиўге арналған

таяныш, қоршаў ямаса ҳәр еки мақсетке де хызмет етиўши конструкциялардан ибарат көлемли, жазық ямаса сызық түриндеги құрылыш системасы;

қала ҳәм поселка шеги - елатлы пункт жерлериниң, оларды жер фондының басқа категорияларынан ажыратып туратуғын, қала құрылышы ҳұжжетлеринде белгилеп қойылған сыртқы шегарасы;

қала құрылышы - елатлы пункттерди, елатлы пункттер аралық аймақтарды жобаластырыў ҳәм құрыўдың социаллық-экономикалық, құрылыш-техникалық, архитектура-көркемлик ҳәм санитария-гигиеналық шешимлериниң жыйындысын тәмийинлеўши қағыйдасы ҳәм әмелій иси;

қала құрылышы регламенти - қала құрылышы жумысын әмелге асырыўда елатлы пункттер ҳәм елатлы пункттер аралық аймақтарды жер участкаларынан ҳәм басқа да көшпес мұлік объектеринен пайдаланыўдың елатлы пункттер ҳәм аймақтарды құрыўдың қәделери менен белгиленген көрсеткишleri ҳәм түрлериниң жыйындысы;

қала құрылышы жумысы - мәмлекетлик уйымлардың, юридикалық ҳәм физикалық тәреплердин аймақтарды, елатлы пункттерди раýажландырыўды қала құрылышына байланыслы жобаластырыў, жер участкаларынан пайдаланыў түрлерин белгилеў, құрылыш материалларын ҳәм буйымларын ислеп шығарыў, имараттарды, құрылмаларды ҳәм басқа да объекттерди пұқаралардың мәплерин, жәмийетлик ҳәм мәмлекетлик мәплерди, сондай-ақ, усы аймақтар ҳәм елатлы пункттердин миллий, тарихый-мәдений, экологиялық, тәбийий өзгешеликтерин есапқа алыў менен жойбарластырыў, құрыў ҳәм реконструкциялаў тарауындағы жумысы;

қала құрылышы ҳұжжетлери - аймақтарды, елатлы пункттерди раýажландырыўды қала құрылышына байланыслы жобаластырыў тууралы ҳәм оларды құрыў ҳаққындағы белгиленген тәртипте тастыбықланған ҳұжжетлер;

Қарақалпақстан Республикасы аймағында халықты жайластырыўдың бас схемасы - халықты жайластырыў системаларын раýажландырыў, тәбияттан пайдаланыў, аймақтарды, улыўма мәмлекетлик әхмийеттеги инженерлик, транспорт ҳәм социаллық инфраструктураларды социаллық-экономикалық раýажландырыўдың тийкарғы мақсетлери менен жолларын белгилейтуғын қала құрылышы ҳұжжетлери;

Зызыл сызы3 - кварталлар, киши районлар 81м жобаластыры7 структурасыны4 бас3 да элементлерини4 айма3ларын елатлы пункттерди4 к5шелеринен, кишигири5 5ткел к5шелеринен 81м майданларынан ажыратып туры7ши Зала Зурылышы 86жжетлеринде белгилеп Зойылату2ын шегаралар;

Зуры7ды т1ртиplестири7ши сызы3лар - имаратлар 81м Зурылышларды жайластыры7да Зала Зурылышы 86жжетлеринде Зызыл сызы3лардан ямаса жер участкасы шегараларынан аралы3 орын Залдырып белгилеп Зойылату2ын Зуры7 шегаралары;

айма3ты жобаластыры7 схемасы - айма3ты зоналастыры7ды, халы3ты жайластыры7 системаларын жетилистири7ди4, тийисли айма3ты4 елатлы пункттерин, санаатын, а7ыл хожалы2ын, регионлар аралы3, регионаллы3 81м елатлы пункттер аралы3 18мийеттеги

инженерлик, транспортлық 81м социалдық инфраструктураларын раңажландырылды4 тийкары байдарларын белгилейтуын Зала Зурылысы 86жетлери;

аймаңты раңажландырылды4 тараңлық схемасы - тийисли аймаңта инженерлик, транспортлық 81м социалдық инфраструктураларды, экономика тараңларын раңажландырылды4 тийкары байдарларын белгилейтуын Зала Зурылысы 86жетлери.

е-статья. Қала қурылышы нормалары ҳәм қәделери

№ала Зурылысы нормалары 81м 31делери Зала Зурылысыны4 тийкары болып, Зала Зурылысы жумысын 1мелге асырылышы м1млекетлик уйымларды4, пузараларды4 5зин-5зи бас3ары7 уйымларыны4, юридикалық 81м физикалық т1реплерди4 ат3ары7ы ушын миннетли болып табылады.

№ала Зурылысы нормалары 81м 31делери Зала Зурылысы тараңында арнаңлы 71киллик берилген м1млекетлик уйым т1репинен испел шы2ылады 81м тастыйы3ланады.

№ала Зурылысы нормаларын 81м 31делерин испел шы2ы7, тастыйы3ла7 81м дизимге алы7 т1ртиби нызам 86жетлери менен белгиленеди.

№ала Зурылысы нормалары 81м 31делери Зала Зурылысы жумысын 1мелге асырылышда м1плери Зоз2алы7ы мбмкин бол2ан к5шпес мблик объектлерини4 меншик ийелери 81м усы объектлерден пайдаланы7шыларды4 8у3ы3лары, сондай-а3, юридикалық 81м физикалық т1реплерди4 8у3ы3лары м1селелери бойынша м1млекетлик уйымларды4 Зарарлар шы2ары7ы ушын тийкар болып табылады.

ғ-статья. Жәмийеттин, мәмлекеттин, юридикалық ҳәм физикалық тәреплердин қала қурылышы тараұындағы мәплері

№ала Зурылысы Зураллары ар3алы Залалы3 81м а7ыллық елатлы пунктлерди4 хал3ыны4 Золай жаса7 шарайтларын т1мийинле7, хожалы3 81м бас3а да жумысты4 Зоршап тур2ан орталы3за зиянлы т1сирин тийгизи7ине жол Зойма7, экологиялық жа2дайды жа3сыла7, елатлы пунктлерди4 81м олар2а тутас айма3ларды4 инженерлик, транспортлық 81м социалдық инфраструктураларын раңажландырыл, м1дений мийрас объектлерин са3ла7 ж1мийетти4 Зала Зурылысы тараңында2ы м1плери болып табылады.

Елатлы пунктлерди4 81м елатлы пунктлер аралы3 айма3ларды4 тура3лы раңажланы7ы ушын шарайтларды т1мийинле7, инженерлик, транспортлық 81м социалдық инфраструктураларды4 м1млекетлик системаларыны4 жумыс алып бары7ы, т1бийи ресурсларды са3ла7, м1дений мийрас объектлерин Зор2а7 м1млекетти4 Зала Зурылысы тараңында2ы м1плери болып табылады.

№ала Зурылысы тараңында ж1мийетти4 81м м1млекетти4 м1plerин 6йлестири7 м1млекетлик уйымлар, пузараларды4 5зин-5зи бас3ары7 уйымлары 81м ж1мийетлик бирлеспелер т1репинен т1мийинленеди.

Юридикалы3 81м физикалық т1реплерди4 Зала Зурылысы тараңында2ы м1plerине оларды4 Зала Зурылысы жумысын 1мелге асыры72а байланыслы бол2ан м1плери киреди.

Юридикалы3 81м физикалық т1реплерди4 Зала Зурылысы жумысы, егер бундай жумыс шегаралас жер участкаларыны4 81м бас3а да к5шпес мблик объектлерини4 меншик ийелерини4 81м бул участкалар ж1не объектлерден пайдаланы7шыларды4 8у3ы3лары менен нызамлы м1plerин иске асыры72а иркиниш келтирген жа2дайда, шеклени7и тийис болады.

Ж1мийетти4, м1млекетти4, юридикалы3 81м физикалық т1реплерди4 Зала Зурылысы тараңында2ы м1плери Зала Зурылысы нормалары 81м 31делери бас3а да нызамшылы3 актлери, Зала Зурылысы 86жетлерини4 талапларын орынла7, сондай-а3 оларды4 са3ланы7ын Зада2ала7ды 1мелге асыры7 ар3алы т1мийинленеди.

Егер, Зала Зурылысы жумысы ж1мийетти4, м1млекетти4, юридикалы3 81м физикалық т1реплерди4 м1plerине Зарама-Зарсы келсе, онда бундай жумыс то3татылы7ы тийис.

t-статья. Пуқаралардың қолай жасаў ҳәм хызмет етиў орталығы менен тәмийинлениү ұқықы

*1р бир пузара Золай жаса7 81м хызмет ети7 орталы2ы менен т1мийинлени7 8узызына ийе.

№ала Зурылысы жумысын 1мелге асыр2анда пузараларды4 Золайлы жаса7ы 81м хызмет ети7 орталы2ы менен т1мийинлени7 8узызы:

Зала Зурылысы жумысын м1млекетлик т1ртиплестири7;

аймазлар 81м елатлы пунктлерди ра7ажландыры7ды Зала Зурылысына байланыслы жобаластыры7;

іо3аðаèаðаû4 Заёа 3бðиёññû æбiññû 1иаёаа аññðû72а Заðиаññû7û;

Зурылыс материалларыны4 81м Зурылыс тара7ында2ы буйымларды4 сертификацияланы7ы;

Зала Зурылысы 8а33ында2ы нызам 8бжжетлерини4 сазланы7ын м1млекетлик 81м ж1мийетлик Зада2ала7;

Зала Зурылысы 8а33ында2ы нызам 8бжжетлерини4 бузылы7ы н1тийжесинде пузаралар2а келтирилген 81м оларды4 жаса7 ж1не хызмет ети7 орталы2ыны4 т5менле7ине алып келген зиянды белгиленген т1ртипте 5ндири7, сондай-а3 пузараларды4 5мирине, ден са7лы2ына 81м мблкине келтирилген зиянды 5тe7;

Зала Зурылысы 8а33ында2ы нызам 8бжжетлерин бузы7да айыплы бол2ан адамларды жу7апкершиликтке тарты7 менен т1мийинленеди.

y-статья. Қала қурылысы жумысының тийкарғы талаплары

№ала Зурылысы жумысыны4 тийкар2ы талаплары т5мендегилерден ибарат:

Зала Зурылысы жумысыны4 барлы3 субъектлери т1репинен Зала Зурылысы нормаларыны4 81м 31делерини4 сазланы7ы;

аймазлар 81м елатлы пунктлерди т1бийий 81м техногенлик сыпатта2ы айры3ша жа2дайларды4 т1сиринен Зор2а7;

Зоршап тур2ан орталы3ты Зор2а7, экологиялы3 317ипсизлик талапларын, сондай-а3 санитариялы3 нормаларды 81м 31делерди сазла7;

м1дений мийрас объектлерин 81м айры3ша Зор2алынату2ын т1бийий аймазларды сазла7ды4 талапларын орынла7;

елатлы пунктлерди елатлы пунктлерди4 сол тбри ушын Зала Зурылысы нормаларында 81м 31делеринде белгиленген халы3за хызмет к5рсети7 д1режесинен кем болма2ан инженерлик, транспортлы3 81м социаллы3 инфраструктура объектлери, рекреация 81м саламатландыры7 мазсетлерине арнал2ан объектлер, сондай-а3, аймазларды абаданластыры7 объектлери менен т1мийинле7;

майыларды4 социаллы3 инфраструктура объектлеринен (тура3 жай, ж1мийетлик, 5ндирислик имаратлар 81м Зурылыслар, дем алы7 орынлары, м1дений-тамаша м1кемелери 81м бас3а да объектлерден) иркинишсиз пайдаланы7ы ушын шарайтлар дбзип бери7;

Зала Зурылысы жумысы тара7ында Заарларды додала72а 81м Забыл ети7те пузараларды4, ж1мийетлик бирлеспелерди4 Затнасы7ы ушын шарайтларды т1мийинле7;

Зала Зурылысы 8а33ында2ы нызам 8бжжетлери бузыл2ан жа2дайда юридикалы3 81м физикалы3 т1реплерге келтирилген зиянды 5тe7.

u-статья. Қала қурылысы жумысын айрықша тәртиплестирий

Егер аймазтан пайдаланы7ды4 арна7лы 31делерин енгизбей турып, Зала Зурылысы тара7ында ж1мийетти4, м1млекетти4, юридикалы3 81м физикалы3 т1реплерди4 м1plerин

т1мийинле7 мбмкин болмаса ямаса Зыйын болса, Зала Зурылысы жумысы айры3ша т1тилестириледи.

Айры3ша т1тилестирили7и тийис бол2ан Зала Зурылысы жумысы объектлери (буннан былай Зала Зурылысы жумысыны4 айры3ша т1тилестирилету2ын объектлери деп жбргизиледи) улы7ма м1млекетлик 81м жергиликли 18мийетке иие болы7ы мбмкин. Усы объектлерди улы7ма м1млекетлик 81м жергиликли 18мийеттеги объектлерге киргизи7 нызам 86жжетлери менен белгиленген т1тилте 1мелге асырылады.

№ала Зурылысы жумысы т5мендеги жа2дайларда айры3ша т1тилестирили7и тийис`

аймазлар 81м елатлы пунктлер т1бийий 81м техногенлик сыпатта2ы айры3ша жа2дайларды4 т1сирине ушыра2анда;

аймазлар концентрациясы жол Зойыл2ан д1режеден арты3 химиялы3 81м биологиялы3 затлар, зыянлы микроорганизмлер, жол Зойыл2ан д1режеден арты3 му2дарда2ы радиоактивлик затлар менен патаслан2анда:

бул жумыс айры3ша Зор2алату2ын т1бийий аймазларда 1мелге асырыл2анда.

№ала Зурылысы жумысыны4 айры3ша т1тилестирилету2ын объектлерине т5мендеги елатлы пунктлерде киргизили7и мбмкин:

№ара3алпазстан Республикасыны4 пайтахты - Н5кис Заласы;

айм2ында м1дений мийрас объектлери бол2ан Залалар;

курорт - Залалар;

Зоры3 - Залалар;

жаса7 81м хызмет ети7ди4 айры3ша режими белгиленген елатлы пунктлер (1скерий Залашалар 81м бас3а да режимли аймазлар, м1млекетлик Зоры3ларда2ы, миллий ба2ларда2ы 81м бас3а да айры3ша Зор2алату2ын т1бийий аймазларда2ы елатлы пунктлер).

№ала Зурылысы жумысыны4 айры3ша т1тилестирилету2ын объектлерини4 шегаралары 81кимшилик-аймазлы3 дбзилислерди4 шегараларына ту7ры келме7и мбмкин 81м олар нызам 86жжетлерине му7апы3 белгиленеди.

Аймазларда 81м елатлы пунктлерде Зала Зурылысы жумысын айры3ша т1тилестири7 аймазлардан пайдаланы7ды4, т5мендегилерди 53 ишине алату2ын, арна7лы 31делерин енгизи7 жолы менен 1мелге асырылады:

арна7лы Зала Зурылысы нормалары 81м 31делери;

Зала Зурылысы 86жжетлерин ислеп шы2ы7ды4 81м тастыйы3ла7ды4 айры3ша т1тиби;

объектлерди4 Зурылысына арна7лы рухсатнамалар бери7.

Т1бийий 81м техногенлик сыпатта2ы айры3ша жа2дайларды4 т1сирине ушыра2ан аймазлар 81м елатлы пунктлерде Зала Зурылысы жумысын айры3ша т1тилестири7:

аймазлар 81м елатлы пунктлерди усы кбрсетилген т1сирилерден Зор2а7ды4 арна7лы схемалары менен жойбарларын ислеп шы2ы7;

Зала Зурылысы 86жжетлерин комплексли инженерлик изертле7лерди4 н1тийжелерин есап3а алмай турып ислеп шы2ы7, тастыйы3ла7 81м иске асыры7ды Зада2ан ети7 жолы менен 1мелге асырылады.

Концентрациясы жол Зойылату2ын д1режеден арты3 бол2ан химиялы3 81м биологиялы3 затлар, зыянлы микроорганизмлер, жол Зойылату2ын д1режеден арты3 му2дарда2ы радиоактив затлар менен патаслан2ан аймазлар, егер бундай аймазларда халы3ты4 жаса7ы 81м хожалы3 ж1не бас3а да жумысларды алып бары7ы инсанны4 5мири 81м саламатлы2ына 317ип ту7дырып атыр2ан болса, нызам 86жжетлеринде белгиленген т1тилте консервация етили7и 81м олар2а арна7лы исле7 берили7и тийис. Усы аймазларды4 патасланы7 д1режесине 81м оларды саламатландыры7 усылына Зарай №ара3алпазстан Республикасы Министрлер Ке4еси т1репинен олардан пайдаланы7ды4 айры3ша режими енгизили7и ямаса бас3а функционаллы3 мазсети белгилени7и мбмкин.

М1дений мийрас объектлери, айры3ша Зор2алату2ын т1бийий аймазлар бол2ан аймазлар менен елатлы пунктлерде Зор2а7 зоналарыны4 шегаралары белгиленип, оларды4 шеклеринде м1дений мийрас объектлерине, айры3ша Зор2алату2ын т1бийий аймазлар2а зыян келтирету2ын ямаса оларды4 жа2дайын т5менлетету2ын ж1не оларды4 птичлигин

81м са3лан2анлы2ын бузату2ын хожалы3 81м бас3а да жумыслар шекленеди ямаса Зада2ан етиледи.

М1дений мийрас объектлерини4, айры3ша Зор2алату2ын т1бийий аймазларды4 Зор2а7 зоналары шегаралары Зала Зурылысы 86жжетлери менен белгиленеди 81м нызам 86жжетлеринде белгиленген т1ртипте тастыйы3ланады.

і-статья. Юридикалық ҳэм физикалық тәреплердин қала құрылышы жумысын әмелге асырғандағы миннетлери

№ала Зурылысы жумысын 1мелге асыр2анда юридикалы3 81м физикалы3 т1реплер т5мендегилерге миннетли:

жаса7 81м хызмет ети7 орталы2ын Зор2а7;

Зала Зурылысы 86жжетлерини4, елатлы пунктлер менен аймазларды Зуры7 31делерини4 (буннан былай - Зуры7 31делери деп жбргизиледи) са3ланы7ын т1мийинле7;

Зоршап тур2ан орталы3ты Зор2а7 81м экологиялы3 317ипсизлик талапларын, сондай-а3, санитариялы3 нормалар 81м 31делерди са3ла7;

Зоршап тур2ан орталы33а, м1дений мийрас объектлерине, Зала, а7ыл ландшафтларына, инженерлик, транспортлы3 81м социаллы3 инфраструктура объектлерине, аймазларды абаданластыры7 объектлерине зыянлы т1сир етету2ын, бшинши бир т1реплерди4 нызамлы м1плерин Зоз2айту2ын 81м шегаралас жер участкалары 81м бас3а да к5шпес мблик объектлерини4 мблик ийелерини4, ийелерини4 ямаса усы участкалар 81м объектлерден пайдаланы7шыларды4 8у3ы3ларын иске асыры72а иркиниш етету2ын 81рекетлерди ислеме7;

жер участкалары 81м бас3а да к5шпес мблик объектлеринен Зала Зурылысы регламентлерин са3ла2ан 8алда пайдаланы7;

Зала Зурылысы 8а33ында2ы нызам 86жжетлерини4 са3ланы7ын Зада2ала7ды 81м ба3ла7ды 1мелге асыры7шы м1млекетлик уйымларды4 к5рсетпелерин орынла7;

Зала Зурылысы 8а33ында2ы нызам 86жжетлерини4 са3ланы7ын Зада2ала7 81м ба3ла7ды 1мелге асыры7шы м1млекетлик уйымларды4 ла7азымлы адамларына ж1рдем к5рсети7;

5злерине тийисли объектлердеги 5згерислер 8а33ында м1млекетлик Зала Зурылысы кадастры 81м Зала Зурылысы жумысы объектлерини4 мониторингин жбргизи7ди 1мелге асыры7шы уйым2а ж1не объектлерди техникалы3 инвентаризациядан 5ткерету2ын ш5лкемлерге исенимли ма2лы7матлар бери7;

Зала Зурылысы 86жжетлерини4 материалларын, соны4 ишинде комплексли инженерлик изертле7лерди4 материалларын Зала Зурылысы жумысы тара7ында арна7лы 71килликке иие м1млекетлик уйымны4 тийисли структуралы3 б5лимшелерине белгиленген т1ртипте бери7.

9-статья. Елатлы пунктлердин түрлери

Елатлы пунктлер Залалы3 елатлы пунктлерге (Залалар, Зала поселкалары) 81м а7ыллы3 елатлы пунктлерге (а7ыллар, Зышла3лар) б5линеди.

Хал3ыны4 санына Зарай Залалы3 елатлы пунктлер т5мендегилерге б5линеди:

е4 ири елатлы пункт - хал3ыны4 саны бир миллион адамнан аслам бол2ан;

ири елатлы пункт - хал3ыны4 саны еки ж6з ели7 мы4нан бир миллион адам2а дейин бол2ан;

бл肯 елатлы пункт - хал3ыны4 саны ж6з мы4нан еки ж6з ели7 мы4 адам2а дейин бол2ан;

орташа елатлы пункт - хал3ыны4 саны ели7 мы4нан ж6з мы4 адам2а дейин бол2ан;

киши елатлы пункт - хал3ыны4 саны ели7 мы4 адам2а дейин бол2ан.

Хал3ыны4 санына Зарай а7ыллы3 елатлы пунктлер т5мендегилерге б5линеди:

ири елатлы пункт - хал3ыны4 саны бес мы4 адамнан зият бол2ан;

бл肯 елатлы пункт - хал3ыны4 саны биш мы4нан бес мы4 адам2а дейин бол2ан;

орташа елатлы пункт - хал3ыны4 саны бир мы4нан бш мы4 адам2а дейин бол2ан; киши елатлы пункт - хал3ыны4 саны бир мы4 адам2а дейин бол2ан.

?азтыншалы3 18мийетке ийе бол2ан 81м хал3ыны4 Зурамы туразлы болма2ан ж1не экономиканы4 тийисли тара7ыны4 хызмет мазсетиндеги объектлери болып есаплан2ан имаратлар менен Зурылмаларды4 топарлары (вахта усылында исле7ши нефтьшилер, газшилер, излестири7шилерди4 поселкалары 81м де бйлери), сондай-а3, 53 алдына, жеке тур2ан бйлер (темир жол Зада2ала7шыларыны4, бажбанларды4 бйлери, дала шертеклери 81м бас3алар) бул имаратлар менен Зурылмалар 81кимшилик, 5ндирислик ямаса аймазлы3 Затнасы3ларда Зайсы Зала Зурылысы жумысы субъектлери менен байланыслы болса, сол субъектлерди4 Зарама2ында болады.

Елатлы пункттти4 тбрине Зарай, нызам 86жжетлеринде Зала Зурылысы 86жжетлерини4 Зурамы, оларды ислеп шы2ы7 81м тастыйы3ла7 т1ртиби белгиленеди.

Жа4а елатлы пунктлерди жайластыры7 81м бар елатлы пунктлерди ра7ажландыры7 елатлы пункттти4 тбрине, социаллы3-экономикалы3 81м Зала Зурылысы болжа7ына, №ара3алпазстан Республикасы айм2ында халы3ты жайластыры7ды4 бас схемасына, аймазларды жобаластыры7 схемаларына 81м районда (районлар топарларын) жобаластыры7 жойбарларына, елатлы пунктлерди4 бас жобаларына, сондай-а3, бундай пунктлерди жобаластыры7 81м Зуры7 жойбарларына му7апы3 1мелге асырылады.

Елатлы пунктлерди дбзи7 81м Зайта дбзи7, оларды4 статусын 81м шегараларын 5згерти7 тастыйы3лан2ан Зала Зурылысы 86жжетлери тийкарында нызам 86жжетлери менен белгиленген т1ртипте 1мелге асырылады.

Елатлы пунктлерди4 шеклериндеги жерлер тастыйы3лан2ан бас жобалар2а му7апы3, олардан пайдаланы7ды т1ртиплестири7ди 1мелге асыры7ши орынларда2ы м1млекетлик 81кимият уйымларыны4 Зарама2ында болады.

Елатлы пунктлерди4 жерлеринен пайдаланы7 ш1ртлери 81м т1ртибине байланыслы Зала Зурылысы талаплары усы Нызам 81м бас3а да нызам 86жжетлери менен белгиленеди.

10-статья. Пуқаралардың, пуқаралардың өзин-өзи басқарыў уйымларының ҳэм жәмийетлик бирлеспелердин қала қурылысы жумысы тарауында қарапларды додалаўға ҳәм қабыл етиўге қатнасыўы

ПуЗаралар, пуЗараларды4 5зин-5зи бас3ары7 уйымлары 81м ж1мийетлик бирлеспелер жаса7 81м хызмет ети7 орталы2ыны4 жа2дайы, н1зерде тутылып отыр2ан 5згерислери, елатлы пунктлерди4 бас жобалары, турал жай-пуЗаралы3 мазсеттеги объектлерди4 Зурылысы, реконструкциясы, аймазларды4 абаданластырылы7ы, инженерлик 81м транспорт коммуникацияларыны4 5ткерили7и 8а33ында 53 7а3тында 81м исенимли, толы3 ма2лы7мат алы7 81м Зала Зурылысы жумысы 8а33ында2ы бас3а да ма2лы7матларды алы7 8у3ы3ына иие.

ПуЗараларды, пуЗараларды4 5зин-5зи бас3ары7 уйымларын 81м ж1мийетлик бирлеспелерди Зала Зурылысы жумысы 8а33ында хабардар ети7 м1млекетлик уйымлар т1репинен 2алаба хабар Зураллары ар3алы, сондай-а3 ж1мийетлик додала7ларды 5ткери7, экспозициялар 81м күргизбелер шблкемлестири7 жолы менен 1мелге асырылады.

ПуЗаралар, пуЗараларды4 5зин-5зи бас3ары7 уйымлары 81м ж1мийетлик бирлеспелер Зала Зурылысы 86жжетлерин тастыйы3ла72а дейин оларды додалап, олар2а усыныслар киргизи7 81м Зала Зурылысы жумысы тара7ында Заарлар таярла72а Затнасы7 8у3ы3ына иие.

М1млекетлик уйымлар пуЗаралар, пуЗараларды4 5зин-5зи бас3ары7 уйымлары 81м ж1мийетлик бирлеспелерди4 м1плерин Зоз2айту2ын Зала Зурылысы жумысы м1селелерине тийисли мбр1ж1тлерди 53 71килликлери шеклеринде Зарап шы2ады 81м олар2а белгиленген мбддетлерде тийкарлан2ан жу7аплар береди.

ПуЗаралар, пуЗараларды4 5зин-5зи бас3ары7 уйымлары 81м ж1мийетлик бирлеспелер, егер Зала Зурылысы жумысы оларды4 м1плерин Зоз2айту2ын болса, т5мендеги 8у3ы3лар2а иие:

Зала Зурылысы 8а33ында2ы нызам 8бжжетлери бузыл2ан жа2дайда имаратларды, Зурылмаларды 81м бас3а да объектлерди жайластыры7, жойбарластыры7, Зуры7, реконструкцияла7 ямаса пайдаланы72а тапсыры7 8а33ында2ы Заарды4 81кимшилик ямаса суд т1ртибинде бийкар етили7ин талап ети7;

егер оларды пайдаланы7 Зала Зурылысы 8а33ында2ы нызам 8бжжетлерин бузы7 менен 1мелге асырылып атыр2ан болса, к1рханалар жумысын, сондай-а3 бас3а да к5шпес мблик объектлеринен пайдаланы7ды 81кимшилик ямаса суд т1ртибинде шекле7ди, то3татып туры7 ямаса Зада2ан ети7ди талап ети7;

Зала Зурылысы 8а33ында2ы нызам 8бжжетлерини4 бузылы7ына байланыслы пузараларды4 5мири, ден са7лы2ы 81м мблкине, сондай-а3, пузараларды4 5зин-5зи бас3ары7 уйымларыны4 81м ж1мийетлик бирлеспелерди4 мблкине келтирилген зыянны4 орнын 5те7 8а33ында суд3а да7а арза ети7;

Зала Зурылысы 8а33ында2ы нызам 8бжжетлерин бузы7да айыплы бол2ан адамларды нызам менен н1зерде тутыл2ан т1ртипте жу7апкершиликке тарты7ды талап ети7;

Зала Зурылысы 8бжжетлери тастыйы3ланы72а дейин 5зини4 Заржылары есабынан оларды 21рэсиз экспертизадан 5ткер7ди ш5лкемлестири7.

9-статья. Юридикалық ҳәм физикалық тәреплерге келтирилген зыянды өтөү

Юридикалы3 81м физикалы3 т1реплерге Зала Зурылысы 8а33ында2ы нызам 8бжжетлерини4 бузылы7ы н1тийжесинде ямаса жер участкаларыны4 алып Зойылы7ы 81м олар2а тийисли бол2ан имаратлар Зурылыслар 81м бас3а объектлерди4 бузылы7ына байланыслы келтирилген зыян нызам 8бжжетлеринде белгиленген т1ртипте 5тели7и тийис.

II-бап. Қала қурылышы жумысының объектлери ҳәм субъектлери

12-статья. Қала қурылышы жумысының объектлери

№араЗалпастан Республикасыны4 пbtкил айма2ы 81м оны4 б5леклери, елатлы пунктлерди4 айма3лары 81м б5леклери, халы3ты жайластыры7ды4 улы7ма м1млекетлик 81м регионаллы3 системалары, жер участкалары, имаратлар 81м Зурылмалар, айма3лы3-5ндирислик, Зала Зурылысы 81м ландшафтлы3 комплекслер, рекреациялы3 81м 5ндирислик зоналар, м1дений мийрас объектлери 81м оларды4 Зор2а7 зоналары, елатлы пунктлер шегараларында2ы 81м елатлы пунктлер аралы3 айма3ларда2ы акваториялар, инженерлик 81м транспортлы3 коммуникациялар Зала Зурылысы жумысыны4 объектлери болып табылады.

№ала Зурылысы жумысыны4 объектлери ушын Зала Зурылысы 8бжжетлери испел шы2ылады.

13-статья. Қала қурылышы жумысының субъектлери

М1млекетлик уйымлар, пузараларды4 5зин-5зи бас3ары7 уйымлары, юридикалы3 81м физикалы3 т1реплер Зала Зурылысы жумысыны4 субъектлери болып табылады.

№ала Зурылысы жумысыны4 субъектлери:

Зала Зурылысы жумысы тара7ында буйыртпашылар;

Зала Зурылысы 8бжжетлерин испел шы2ы7шылар;

объектлерди4 Зурылысы бойынша жумысты кесип алып исле7шилер;

Зала Зурылысы жумысы объектлеринен пайдаланы7шылар сыпатында 81рекет ети7и мбмкин.

№ала Зурылысы жумысыны4 субъектлери тийисли м1млекетлик уйымлардан елатлы пунктлерди, оларды4 системаларын 81м айма3ларын алда болату2ын жобаластыры72а, Зуры7 81м реконструкцияла72а байланыслы бол2ан, оларды4 Зала Зурылысы жумысына т1сир етету2ын Заарларды4 таярланы7ы 81м Забыл етили7и 8а33ында ма2лы7мат алы7 8узы3ына иие.

№ала Зурылдысы жумысыны4 субъектлери нызам 8бжетлерине мұ7апы3 5злерини4 меншигине, ииелигине 81м пайдаланы7ына берилген жер участкаларынан белгиленген ма3сетте пайдаланы7ы, сондай-а3 м1дений мийрас объектлерине, т1бийий 81м жасалма ландшафтлар2а зиян келтирме7и, жаса7 81м хызмет ети7 орталы2ыны4 т5менле7ине, Зала Зурылдысы жумысыны4 бас3а субъектлерини4 8узы3лары 81м нызамлы м1плерини4 кемситили7ине алып келетү2ын 81рекетлерге жол Зойма7ы ш1рт.

14-статья. Қала қурылдысы жумысы тара7ындағы буйыртпашылар

М1млекетлик уйымлар, пузараларды4 5зин-5зи бас3ары7 уйымлары, юридикалы3 81м физикалы3 т1реплер Зала Зурылдысы жумысы тара7ында буйыртпашылар болы7ы мбмкин.

№ала Зурылдысы жумысы тара7ында2ы буйыртпашылар:

Зала Зурылдысы 8бжетлерин испеп шы2ы7шыны та4ла7 81м 8бжетлерди испеп шы2ы72а байланыслы ш1ртнама дбзи7;

объектлерди4 Зурылдысы бойынша жумысты кесип алып исле7шини та4ла7 81м оны4 менен ш1ртнама дбзи7;

нызам 8бжетлерине мұ7апы3, бас3а да 81рекетлерди иске асыры7 8узы3ына иие болады.

№ала Зурылдысы жумысы тара7ында2ы буйыртпашылар:

Зала Зурылдысы 8а33ында2ы нызам 8бжетлерин са3ла72а;

Зала Зурылдысы 8бжетлерини4 белгиленген т1ртипте экспертизадан 5ткерили7ин т1мийинле7ге;

жойбарластыры7ды4 барысын Зада2ала7ды 81м Зурылдысты4 сапасын техникалы3 ба3ла7ды 1мелге асыры72а;

Зала Зурылдысы 8бжетлерини4 1мелге асырылы7ы бойынша авторлы3 Зада2ала7ы алып барылы7ын т1мийинле7и;

тийкар болыўшы ҳәм рухсат бериўши ҳұжжетлердин өз үақтында таярланыўын ҳәм қала қурылдысы ҳұжжетлеринин тастыйықланыўын тәмийинлеўи шәрт.

№ала Зурылдысы жумысы тара7ында2ы буйыртпашылар нызам 8бжетлерине мұ7апы3 бас3а да миннетлерге иие болы7ы мбмкин.

15-статья. Қала қурылдысы ҳұжжетлерин испеп шығыўшылар.

Тийисли лицензия2а иие бол2ан юридикалы3 81м физикалы3 т1реплер Зала Зурылдысы 8бжетлерин испеп шы2ы7шылар болы7ы мбмкин.

№ала Зурылдысы 8бжетлерин испеп шы2ы7шы:

ислеп шы2ылату2ын Зала Зурылдысы 8бжетлерини4 Зурамын 81м к5лемин нызам 8бжетлерине мұ7апы3 белгиле7;

Зала Зурылдысы 8бжетлерин испеп шы2ы72а байланыслы та4ла7лар2а Затнасы7;

Зала Зурылдысы 8бжетлерин 1мелге асыры7 бойынша авторлы3 ба3ла7ды алып бары7:

Зурылдыс, монтажла7 81м арна7лы жумыслар, тастыйы3лан2ан жойбарлы3-сметалы3 8бжетлер 81м нормативлик талаплардан пузараларды4 5мири 81м денса7лы2ына 317ип ту7дырату2ын, м1дений мийрас объектлерини4 зиянланы7ы 81м жо3 етили7и 317пин ту7дырату2ын, сондай-а3, ж1мийетти4, м1млекетти4, юридикалы3 81м физикалы3 т1реплерди4 м1плерине зиян келтирету2ын т1риздеги шетле7лер менен орынлан2анда Зурылдысты, монтажла7 81м арна7лы жумысларды то3татып туры7 ямаса то3таты7 8а33ында усыныслар киргизи7;

з1рбрлик бол2анда Зала Зурылдысы 8бжетлерине белгиленген т1ртипте 5згерислер 81м Зосымшалар киргизи7;

нызам 8бжетлерине мұ7апы3 бас3а да 81рекетлерди 1мелге асыры7 8узы3ына иие болады.

№ала Зурылдысы 8бжетлерин испеп шы2ы7шы:

нызам ҳұжжетлерине муўапық қала қурылышы ҳұжжетлериниң ислеп шығылыўын тәмийинлеўи;

өзлери ислеп шыққан қала қурылышы ҳұжжетлерин барлық мәпдар уйымлар ҳәм шөлкемлер менен белгиленген тәртиппе келисип алыўы шәрт.

№ала Зурылышы 86жжетлерин ислеп шы2ы7шыларды4 нызам 86жжетлерине мұ7апы3 бас3а миннетлемелери де болы7ы мбмкин.

16-статья. Объектлер қурылышы бойынша жумысты кесип алып ислеўшилер

%3 жумысын нызам 86жжетлерине мұ7апы3 1мелге асыры7шы юридикалы3 81м физикалы3 т1реплер объектлер Зурылышы бойынша жумысты кесип алып исле7шилер болы7ы мбмкин.

Объектлер Зурылышы бойынша жумысты кесип алып исле7шилер:

имаратларды4, Зурылмаларды4 81м бас3а да объектлерди4 жа4а конструктивлик шешимлерин ислеп шы2ы72а Затнасы7;

Зала Зурылышы 86жжетлерин ислеп шы2ы7шы, Зала Зурылышы тара7ында арна7лы 71килликке иие м1млекетлик уйымны4 тийисли структуралы3 б5лимшеси 81м буйыртпашы менен келискең 8алда Зала Зурылышы 86жжетлерине имаратлар, Зурылмалар 81м бас3а да объектлерди4 архитектуралы3-к5ркемлик келбетин 81м конструктивлик шешимин т5менлетпестен техникалы3-экономикалы3 к5рсеткишлерди жазылайту2ын 5згерти7лер киргизи7;

Зала Зурылышы 86жжетлерин ислеп шы2ы7шыдан з1р6ри техникалы3 м1сл181т алы7;

нызам 86жжетлерине мұ7апы3, бас3а да 81рекетлерди 1мелге асыры7 8у3ызына иие.

Объектлер Зурылышы бойынша жумысты кесип алып исле7шилер Зала Зурылышы 8а33ында2ы нызам 86жжетлерин сазла72а миннетли.

III-бап. Мәмлекетлик уйымлардың қала қурылышы жумысы тараўындағы үәкилдиктери

17-статья. Қала қурылышы жумысы тараўындағы мәмлекетлик басқарыў

№ала Зурылышы жумысы тара7ында2ы м1млекетлик бас3ары7ды №араЗалпазстан Республикасыны4 Министрлер Ке4еси, орынларда2ы м1млекетлик 81кимият уйымлары 81м арна7лы 71килликке иие м1млекетлик уйым 1мелге асырады.

№ала Зурылышы жумысы тара7ында2ы арна7лы 71килликке иие м1млекетлик уйымны4 5з 71килликтери шеклеринде Забыл еткен Заарлары барлы3 министрликлер, м1млекетлик комитетлер 81м бас3а да м1млекетлик бас3ары7 уйымлары, сондай-а3 юридикалы3 81м физикалы3 т1реплер ушын миннетли болып табылады.

18-статья. Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кенесинин қала қурылышы жумысы тараўындағы үәкилдиктери

№араЗалпазстан Республикасыны4 Министрлер Ке4еси 5зини4 71килликтери шеклеринде:

Зала Зурылышы 8а33ында2ы нызам 86жжетлерини4 сазланы7ын Зада2ала7ды 1мелге асырады, сондай-а3, тура3 жай фонды 81м ж1мийетлик ж1не 5ндирислик мәзсеттеги объектлерди4 сазланы7ын т1мийинлейди;

халы3ты азыл2а у2рас жайластыры7, инженерлик, транспортлы3 81м социаллы3 инфраструктураларды ра7ажландыры7 м1селелерин шешеди;

жергилики 18мийеттеги объектлерди Зуры72а байланыслы Зала Зурылышы 86жжетлерин ислеп шы2ы7 бойынша буйыртпашы 7азыйпаларын атЗарады, бундай объектлерди4 Заржыландырылы7ын т1мийинлейди;

объектлерди4 Зурылышы 8а33ында Заарлар Забыл етеди;

егер ол %збекстан Республикасы Зала Зурылысы Кодексини4 81м усы Нызамны4, сондай-а3 бас3а да нызамшылы3 актлерини4 талапларына му7апы3 келмесе 5з айма2ында Зала Зурылысы жумысын шеклейди, то3татып турады ямаса Зада2ан етеди. Исбильерменлик субъектлериниң қала қурылысы жумысын шеклеў, тоқтатып қойыў ҳәм қадаған етиў суд тәртибинде әмелге асырылады, айрықша жағдайлар, эпидемиялар ҳәм халықтың өмири ҳәм денсаўлығы ушын басқа да реал қәүип жүзеге келиүинин алдын алыш менен байланыслы ҳалда жумысты он жумыс қүнинен көп болмаған мұддетке шеклеў ҳәм тоқтатып қойыў жағдайлары буған кирмейди; (*ҚР ЖК 29.08.2007-ж. 141/III-санлы Қарапына тийкар өзгерислер кириллген*)

Залаларды4, Зала поселкаларыны4 бас жобаларын ислеп шы2ы7ды ш5лкемлестиреди; а7ыллы3 елатлы пунктлерди4 бас жобаларын, елатлы пунктлер айма3ларыны4 б5леклерин толы3 жобаластыры7 жойбарларын (буннан былай-толы3 жобаластыры7 жойбары деп жбргизиледи) 81м кварталларды, киши районларды 81м елатлы пунктлерди4 жобаластыры7 структурасыны4 бас3а да элементлерин Зуры7 жойбарларын (буннан былай-Зуры7 жойбары деп жбргизиледи) тастыйы3лайды;

республика айма2ын жобаластыры7ды4 схемаларын, инженерлик, транспортлы3 81м социаллы3 инфраструктураларды ра7ажландыры7ды4, сондай-а3, абаданластыры7ды4 схемалары менен жойбарларын ислеп шы2ы7ды 81м 1мелге асыры7ды ш5лкемлестиреди;

районды (районлар топарларын) жобаластыры7 жойбарларын тастыйы3лайды;

жергилики 18мийеттеги айры3ша т1ртиллестирилету2ын Зала Зурылысы жумысы объектлерини4 шегараларын белгилейди 81м тийисли объектлерди4 айма3ларында Зала Зурылысы жумысын ретлестири7ди4 т1ртибин орнатады;

Зуры7 31делерин тастыйы3лайды;

елатлы пунктлерди4 Зала Зурылысы 86жжетлерин, Зала Зурылысы жумысы тара7ында2ы илимий изертле7лерди ислеп шы2ы7 81м оларды Заржыландыры7ды, м1млекетлик Зала Зурылысы кадастрыны4 жбргизили7ин, Зала Зурылысы жумысын объектлерини4 мониторингини4 алыш барылы7ын, комплексли инженерлик изертле7лерди4 5ткерили7ин, елатлы пунктлерди4 микросейсмикалы3 районластыры7 карталарын дбзи7ди, Зала Зурылысы 86жжетлерини4 1мелге асырылы7ы мониторинг алыш барылы7ын 81м бундай 86жжетлерди4 экспертизадан 5ткерили7ин т1мийинлейди;

Зала Зурылысы жумысы тара7ында Забыл етилип атыр2ан Заарлар 8а33ында халы3за тура3лы турда хабарлап барады;

қала қурылысы жумысы тараўындағы мәмлекетлик басқарыў уйымларының дүзилисін белгилейди;

нызам 86жжетлерине му7апы3, бас3а да 71килликлерди 1мелге асырады.

19-статья. Районлар ҳәм қалалардың жергилики ҳәkimият уйымларының қала қурылысы жумысы тараўындағы ўәкилліктери

Районларды4 81м Залаларды4 81кимият уйымлары:

Зала Зурылысы 8а33ында2ы нызам 86жжетлерини4 сазланы7ын Зада2ала7ды 1мелге асырады, сондай-а3 тура3 жай фондыны4, ж1мийетлик 81м 5ндирислик мәзсеттеги объектлерди4 сазланы7ын т1мийинлейди;

халы3ты азыл2а у2рас жайластыры7, инженерлик-транспортлы3 81м социаллы3 инфраструктураларды ра7ажландыры7 м1селелерин шешеди;

жергилики 18мийеттеги объектлерди4 Зурылысына байланыслы Зала Зурылысы 86жжетлерин ислеп шы2ы7 бойынша буйыртпашы 7азыйпаларын атЗарады 81м бундай объектлерди4 Заржыландырылы7ын т1мийинлейди;

егер ол %збекстан Республикасы Зала Зурылысы Кодексини4 81м усы Нызамны4, сондай-а3 бас3а да нызамшылы3 актлерини4 талапларына му7апы3 келмесе 5з айма2ында Зала Зурылысы жумысын шеклейди, то3татып турады ямаса Зада2ан етеди.

Исбильменлик субъектлериниң қала қурылышы жумысын шеклеў, тоқтатып қойыў ҳәм қадаған етиў суд тәртибинде әмелге асырылады, айрықша жағдайлар, эпидемиялар ҳәм халықтың өмири ҳәм денсаўлығы ушын басқа да реал қәүип жузеге келийинин алдын алыш менен байланыслы ҳалда жумысты он жумыс күнинен көп болмаған мұддетке шеклеў ҳәм тоқтатып қойыў жағдайлары буған кирмейди; (*КР ЖК 29.08.2007-ж. 141/III-санлы Қараына тийкар өзгерислер кирилген*)

53 еркинше салып Зурыл2ан объектлерди4 нызам 86жетлеринде белгиленген т1ртипте бузып тасланы7ын ш5лкемлестиреди;

районларды (районлар топарларын) жобаластыры7 жойбарларын, елатлы пунктлерди4 бас жобаларын, толы3 жобаластыры7 жойбарларын, Зуры7 жойбарларын ислеп шы2ы72а Затнасады 81м оларды 1мелге асыры7ды ш5лкемлестиреди;

объектлерди4 Зурылышы 8а33ында2ы Заарларды Забыл етеди;

имаратларды4, Зурылышларды4 81м елатлы пунктлерди4 бас3а да объектлерини4 техникалы3 жа2дайыны4 инвентаризациясын 5ткери7ди ш5лкемлестиреди;

Зала Зурылышы жумысы тара7ында Забыл етилип атыр2ан Заарлар 8а33ында халы33а тура3лы түрде хабарлап барады;

нызам 86жетлерине му7апы3, бас3а да 71килликтерди 1мелге асырады.

Усы статьяны4 8-абзацыны4 режелери Залаларды4 Зурамына кирету2ын районларды4 м1млекетлик 81кимият уйымларына тар3алмайды.

20-статья. Қала қурылышы жумысы тарауындағы арнаўлы ўәкилдикке ийе мәмлекетлик уйым

№ала Зурылышы жумысы тара7ында арна7лы 71килликке ийе м1млекетлик уйым №араЗалпа3стан Республикасыны4 м1млекетлик архитектура 81м Зурылыш комитети болып табылады.

№араЗалпа3стан Республикасыны4 м1млекетлик архитектура 81м Зурылыш комитети:

#араЗалпа3стан Республикасыны4 айма2ын жобаластыры7 схемаларын 81м районларды (районлар топарларын) жобаластыры7 жойбарларын, №араЗалпа3стан Республикасы елатлы пунктлерини4 бас жобаларын, толы3 жобаластыры7 жойбарларын 81м 53 айма2ында бас3а да Зала Зурылышы 86жетлерин ислеп шы2ы7ды, оларды Зарап шы2ы7ды, келисип алышы7ды 81м тастыйы3ла72а усыны7ды ш5лкемлестиреди;

Зала Зурылышы 8а33ында2ы нызам 86жетлерини4 са3ланы7ын Зада2ала7ды 1мелге асырады;

№араЗалпа3стан Республикасыны4 айма2ын ра7ажландыры7 бойынша Зала Зурылышы 86жетлерин ислеп шы2ы72а Затнасады;

№араЗалпа3стан Республикасыны4 айма2ын ра7ажландыры7 бойынша Зала Зурылышы 86жетлерин 1мелге асыры7 бойынша илажлар кбреди;

№араЗалпа3стан Республикасыны4 м1млекетлик 81кимият уйымларына Зала Зурылышы жумысы объектлерин жайластыры7 81м тийисли айма3та инженерлик, транспортлы3 81м социаллы3 инфраструктураларды ра7ажландыры7 бойынша усыныслар киргизеди;

№араЗалпа3стан Республикасы айма2ында Зала Зурлысы хужжетлерин иске асыры7да мониторинг 5ткизи7и устинен т1ртип орнатады;

Қарақалпақстан Республикасы аймағында пұқараларды қала қурлысы жумыслары тууралы ҳәрдайым хабарландырып турады;

имаратларды4, Зурылмаларды4 81м бас3а да объектлерди4 жойбарларын тастыйы3ла72а келисім береди;

№араЗалпа3стан Республикасыны4 пбткіл айма2ында Зала Зурылышы жумысы объектлери бойынша жойбарлы3 жумысларды, комплексли инженерлик изертле7лерди му7апы3ластыры7ды 81м Зала Зурылышы 86жетлерин ислеп шы2ы7шыларды4 авторлы3

базла7ын, сондай-а3, архитектура 81м Зала Зурылысы талаплары б5легинде о4ла7-Зурылыс жумысларын мұ7апы3ластыры7ды 1мелге асырады;

Өзбекстан Республикасы мәмлекетлик архитектура ҳәм қурылыс комитети менен келискең ҳалда қурыў қәделерин ислеп шығады;

нызам 86жжетлерине мұ7апы3 басЗа да 71килликлерди 1мелге асырады.

№ара3алпазстан Республикасыны4 м1млекетлик архитектура 81м Зурылыс комитетини4 системасына районлар менен Залаларды4 архитектура 81м Зурылыс бойынша бас3армалары (б5лимлери) киреди.

Районларды4 81м Залаларды4 архитектура 81м Зурылыс бойынша бас3армаларына (б5лимлери) тийисли бас архитекторлар басшылы3 етеди.

№ара3алпазстан Республикасыны4 М1млекетлик архитектура 81м Зурылыс комитети 5з 71киллигине кирету2ын м1селелерде %збекстан Республикасыны4 М1млекетлик архитектура 81м Зурылыс комитетине 81м №ара3алпазстан Республикасыны4 Министрлер Ке4есине ба2ынады.

Районлар менен Залаларды4 архитектура 81м Зурылыс бойынша бас3армалары (б5лимлери) оларды4 71киллигине кирету2ын м1селелерде %збекстан 81м №ара3алпазстан Республикаларыны4 М1млекетлик архитектура 81м Зурылыс комитетлерине, №ара3алпазстан Республикасыны4 Министрлер Ке4есине 81м тийислисинге районларды4, Залаларды4 81кимлерине ба2ынады. (*КР ЖК 29.08.2006-ж. 94/III-санлы Қарапына тийкар өзгерислер киритилген*)

21-статья. Районлар менен қалалардың архитектура ҳәм қурылыс бойынша басқармаларының (бөлимлери) үәкилликлері

Районлар менен Залаларды4 архитектура 81м Зурылыс бас3армалары (б5лимлери):

елатты пунктерди Зала Зурылысы 86жжетлери менен т1мийинле7 бойынша усыныслар киргизеди;

елатты пунктерди4 бас жобаларын, толы3 жобаластыры7 жойбарларын 81м басЗа да Зала Зурылысы 86жжетлерин 1мелге асыры7 бойынша илажлар к5реди;

тийисли аймазта Зала Зурылысы жумысы объектлерин жайластыры7 81м инженерлик, транспортлы3 81м социаллы3 инфраструктураларды ра7ажландыры7 бойынша №ара3алпазстан Республикасыны4 м1млекетлик архитектура 81м Зурылыс комитетине, орынларда2 жергиликли 81кимият уйымларына усыныслар киргизеди.

Нызам 86жжетлерине мұ7апы3 басЗа да 71килликлерди 1мелге асырады.

22-статья. Өзбекстан Республикасы Мәмлекетлик архитектура ҳәм қурылыс комитети Қарақалпақстан Республикасы аймақтық экспертиза басқармасы үәкилликлері

%збекстан Республикасы М1млекетлик архитектура 81м Зурылыс комитети №ара3алпазстан Республикасы аймазлы3 экспертиза бас3армасы:

қала қурылысы ҳұжжетлерин белгиленген тәртипте мәмлекетлик экспертизадан өткереди;

қала қурылысы ҳұжжетлерин мәмлекетлик экспертизадан өткериў ушын жойбарлаў, илимий-изертлеў ҳәм басқа да шөлкемлерди, сондай-ақ қәнигелерди белгиленген тәртипте тартады;

нызам ҳұжжетлерине муўапық басқа да үәкилликлерди әмелге асырады.

Өзбекстан Республикасы Мәмлекетлик архитектура ҳәм қурылыс комитети №ара3алпазстан Республикасы аймазлы3 экспертиза бас3армасыны4 қала қурылысы ҳұжжетлерине байланыслы жуўмағы болады. бул ҳұжжетлерди белгиленген тәртипте тастыбылаў ушын тийкар болады.

№араЗалпазстан Республикасы аймазлы3 экспертиза басЗармасы 5з 71киллигине кирет72ын м1селелерде Өзбекстан Республикасы Мәмлекетлик архитектура ҳәм қурылыш комитетине ҳәм №араЗалпазстан Республикасыны4 Министрлер Ке4есине ба2ынады. (*КР ЖК 29.08.2006-ж. 94/III-санлы Қарапына тийкар өзгерислер кирилген*)

23-статья. Өзбекстан Республикасы Мәмлекетлик архитектура ҳәм қурылыш комитети Қарақалпақстан Республикасының мәмлекетлик архитектура-қурылыш қадағалауы аймақтық инспекциясының ўекилликлери

%збекстан Республикасы М1млекетлик архитектура 81м Зурылыш комитети №араЗалпазстан Республикасыны4 м1млекетлик архитектура-Зурылыш Зада2ала7ы аймазлы3 инспекциясы:

м1млекетлик архитектура-Зурылыш Зада2ала7ын 1мелге асырады;

қала қурылышы нормалары ҳәм қағыйдаларының, мәмлекетлик стандартлардың қурылыш жумысларының технологиясы, қурылыш материаллары менен буйымларының сапасының ҳәмде басқада қала қурылышы хаққындағы нызам ҳұжжетлериниң сақланыўы ұстинен қадағалауды әмелге асырады;

қурылышта стандартластырыў, қурылыш материаллары ҳәм буйымларының сәйкеслигин сертификатластырыў жумысларын әмелге асырады;

қала қурылышы ҳұжжетлери мәселелери бойынша буйыртпашылар, қала қурылышы ҳұжжетлерин ислеп шығыўшылар ҳәм басқа да шөлкемлер арасындағы келиспеўшиликлерди қарап шығады;

Зала Зурылышы жумысы объектлерин дизимге алады 81м объектлерди4 Зурылышына рухсатнама береди;

буйыртпашыны4 техникалы3 Зада2ала7ды 1мелге асыры7 бойынша жумысын тексереди 81м техникалы3 Зада2ала7ды сапасыз жбргизген жа2дайында олар2а жу7апкершилиқ илажларын Золланы7 8а33ында белгиленген т1ртипте усыныслар киризеди;

м1млекетлик стандартларды4 81м техникалы3 ш1ртлерди4 бузыл2анлы2ы аны3лан2ан жа2дайда, Зурылыш материаллары менен буйымларын ислеп шы2ары7ды, реализация ети7ди 81м Золланы7ды, нормативлик талаплар 81м тастыйы3лан2ан жойбарлы3 шешимлер беккемлик 81м шыдамлылы3 сыпатларыны4 т5менле7ине алып келетү2ын д1режеде бузыл2анда, сондай-а3 имаратлар менен Зурылмаларды4 авария 317пи, объектлер 5з бетинше салып Зурылышы жа2дайларында Зурылыш-монтажла7 жумысларын да7ам еттири7ди то3татып турады. Исбилерменлик субъективине жумысын тоқтатып қойыўға алып келетүғын қурылыш материалларын ҳәм буйымларын ислеп шығарыў, оларды реализация етиў ҳәм пайдаланыў, қурылыш-монтаж жумысларын даўам еттириўди тоқтатып қойыў суд тәртибинде әмелге асырылады, айрықша жағдайлар, эпидемиялар ҳәм халықтың өмири ҳәм денсаўлығы ушын басқа да реал қәүип жүзеге келийинин алдын алыў менен байланыслы ҳалда жумысты он жумыс күнинен көп болмаған мүддетке шеклеў ҳәм тоқтатып қойыў жағдайлары буған кирмейди; (*КР ЖК 29.08.2007-ж. 141/III-санлы Қарапына тийкар өзгерислер кирилген*)

Зала Зурылышы жумысы тара7ында2ы 8у3ы3бузарлы3лар 8а33ында2ы ислерди Зарап шы2ады 81м нызам 8бжжетлери менен белгиленген т1ртипте ж1риймалар салады;

піткерилген Зурылдың объектлерин пайдаланы72а Забыл етип алды7 бойынша комиссияларды4 жұмысына Затнасады;

нызам 8бжетлерине мұ7апы3, бас3а да 71кілликлерди 1мелге асырады.

№араЗалпазстан Республикасыны4 м1млекетлик архитектура-Зурылдың Зада2ала7ы аймазлы3 инспекциясы 5з 71кіллигіне кирету2ын м1селелерде Өзбекстан Республикасы Мәмлекетлик архитектура ҳәм қурылдың комитетине ҳәм №араЗалпазстан Республикасыны4 Министрлер Ке4есине ба2ынады. (*ҚР ЖК 29.08.2006-ж. 94/III-санлы Қарапына тийкар өзгерислер кириллген*)

IV-бап. Қала қурылдың ҳұммектелері. Мәмлекетлик қала қурылдың кадастры

24-статья. Қала қурылдың ҳұммектелерин ислеп шығыў ҳәм тастыйықлаў

№ала Зурылдың 8бжетлері Зала Зурылдың 8бжетлерин ислеп шы2ы7шылар т1репинен ш1ртнама тийкарында 81м буйыртпаши берген ж1не №араЗалпазстан Республикасыны4 М1млекетлик архитектура 81м Зурылдың комитетини4 тийисли структуралы3 б5лимшеси менен келисилген тапсырма тийкарында ислеп шы2ылады.

№ала Зурылдың 8бжетлері нызам 8бжетлеринде белгіленген т1ртипте м1млекетлик экспертизадан 5ткериледи 81м тастыйы3ланады. Тастыйы3лан2ан Зала Зурылдың 8бжетлерине 5згерислер 81м Зосымшалар 8бжетлерди тастыйы3ла2ан уйымны4 Заары бойынша киргизиледи.

25-статья. Мәмлекетлик қала қурылдың кадастры

М1млекетлик Зала Зурылдың кадастры т5мендегилерди 5з ишине алады:

топография-геодезия 81м картография материаллары;

аймазларды4 экологиялы3, инженерлик-геологиялы3, сейсминалы3, гидрогеологиялы3 жа2дайы 8а33ында2ы ма2лы7матлар;

инженерлик, транспортлы3 81м социаллы3 инфраструктуралар объектлері, сондай-а3, аймазларды агаданластыры7 8а33ында2ы ма2лы7матлар;

аймазларды 81м елатлы пунктлерди ра7ажландыры7ды Зала Зурылдың Затнасынан жобаластыры7 ж1не оларды Зуры7 8а33ында2ы ма2лы7матлар;

тура3 жай фондыны4 техникалы3 жа2дайы 8а33ында2ы ма2лы7матлар;

Зала Зурылдың жұмысы объектлерини4 мониторинги ма2лы7матлары;

аймазларды4 зоналастыры7ы 81м аймазлы3 зоналарды4 Зала Зурылдың регламентлери ту7ралы ма2лы7матлар.

V-БАП. Қарақалпақстан Республикасының аймағын раўажландырыўдың қала қурылдың қатнасынан жобаластырылыўы

26-статья. Районды (районлар топарларын) жобаластырыў жойбарлары

Районды (районлар топарларын) жобаластыры7 жойбарлары:

Районды (районлар топарларын) социаллы3-экономикалы3 ра7ажландыры7 5згешеликтерин, т1бийий-ы3лым шарайтларын 81м халы3ты4 саныны4 болжа7ын есап3а алды7 менен ра7ажландыры7ды4 тийкар2ы ба2дарларын;

аймазты зоналастыры7ды 81м оны4 жобаластыры7 структурасын;

район (район топарлары) айм2ын т1бийий 81м техногенлик сырпатта2ы айры3ша жа2дайларды4 т1сиринен Зор2а7 илажлары;

елатлы пунктлер аралы3 18мийеттеги инженерлик, транспортлы3 81м социаллы3 инфраструктураларды ра7ажландыры7ды4 ба2дарларын;

елатлы пунктлерди ра7ажландыры7 ушын белгиленген резерв аймазты; жеке т1ртипте тураз жай Зуры7, ба2-жбзимгершилик ямаса палызшылы3 шерикликлерин жайластыры7 ушын белгиленген аймазты; халы3ты4 дем алысын ш5лкемлестири7 ушын белгиленген аймазты; елатлы пунктлерди4 81м Залаларды4 Зала 1тирапы зоналары шегараларын; район (районлар топарлары) айм2ын ра7ажландыры7 бойынша бас3а да шешимлерди белгилейди.

27-статья. Елатлы пункттиң бас жобасы

Елатлы пунктти4 бас жобасы:

елатлы пунктти4 айм2ын социаллы3-экономикалы3 ра7ажланы7ды4 5згешеликлерин, т1бийий-ы3лым шарайтларын 81м халы3ты4 саныны4 болжа7ын есап3а алы7 менен ра7ажландыры7ды4 тийкар2ы ба2дарларын;

аймазларды зоналастыры7 81м оларды Зуры7 н17бетин;

елатлы пунктти4 айм2ын т1бийий 81м техногенлик сыпатта2ы айры3ша жа2дайларды4 т1сиринен Зор2а7, инженерлик, транспортты3 81м социаллы3 инфраструктураларды ра7ажландыры7 илажлары;

елатлы пунктти4 Зурыл2ан 81м Зурылма2ан айм2ыны4 Затнасын;

елатлы пунктти ра7ажландыры7 ушын белгиленген резерв аймазты;

елатлы пунктти4 шегараларын;

елатлы пунктти4 айм2ын ра7ажландыры7 бойынша бас3а да шешимлерди белгилейди.

№аланы4 бас жобасы 81м Зала 1тирапы зонасын жобаластыры7 жойбары шегаралас айм3ларды4 м1млекетлик 81кимиият уйымлары арасында2ы келисүм тийкарында бирден-бир 86жжет сыпатында ислеп шы2ылы7ы м6мкин.

Халыны4 саны жигирма мы4 адам2а дейин бол2ан елатлы пунктти4 бас жобасы ислеп шы2ыл2анда усы елатлы пунктти4 тарийхый-архитектуралы3 жобасы 81м м1дений мийрас объектлерини4 Зор2а7 зоналары есап3а алынады.

Нызам 86жжетлери менен %збекстан Республикасы Министрлер Кабинетини4 71килликлерин шегине киргизилген Залаларды4 бас жобалары №араЗалпазстан Республикасы Министрлер Ке4есини4 усыны7ы тийкарында %збекстан Республикасы Министрлер Кабинети т1репинен;

Залалар 81м Зала поселкаларыны4 бас жобалары №араЗалпазстан Республикасы Министрлер Ке4есини4 усыны7ы бойынша %збекстан Республикасы М1млекетлик архитектура 81м Зурылыс комитети т1репинен;

а7ыллы3 елатлы пунктлерди4 бас жобалары тийисли районларды4 81кимииятларыны4 усыны7ы тийкарында №араЗалпазстан Республикасы Министрлер Ке4еси т1репинен тастыйы3ланады;

Елатлы пунктти4 бас жобасыны4 тийкар2ы режелери ол тастыйы3лан2ан2а дейин м1пдар министрликлер, м1млекетлик комитетлер, ведомстволар, орынларда2ы м1млекетлик 81кимиият уйымлары менен белгиленген т1ртипте келисилген болы7ы тийис.

Елатлы пунктти4 жа4а бас жобасы ислеп шы2ылып атыр2ан д17ирде елатлы пунктти4 айм2ында а2ымда2ы Зурылыс ушын жер ажыраты72а байланыслы м1селелер, жобаны ислеп шы2ы7 менен белгиленген т1ртипте келисилген болы7ы тийис.

Объектлерди4 елатлы пунктлер айм2ында бас жобасыз 81м бас3а да з1брли Зала Зурылысы 86жжетлерисиз жойбарластырылы7ы 81м Зурылы7ы Зада2ан етиледи.

28-статья. Қала ҳэм поселка шегинин жойбарлары

№ала 81м поселка шегини4 жойбарлары айм3ларды жобаластыры7 схемалары, районды (районлар топарларын) жобаластыры7 жойбарлары 81м елатлы пунктлерди4 бас жобалары тийкарында ислеп шы2ылады.

Халзыны4 саны жигирма мы4 адам2а дейин бол2ан кишигирим Зала елатлы пунктлерини4 Зала шегини4 жойбарлары, сондай-а3, а7ыллы3 елатлы пунктлерди4 поселка шегини4 жойбарлары усы елатлы пунктлерди4 бас жобасы Зурамында ислеп шы2ылы7ы мбмкин.

№алаларды4 Зала шегини4 жойбарлары %збекстан Республикасыны4 Олий Мажлиси т1репинен тастыйы3ланады.

№ала поселкаларыны4 Зала шегини4 жойбарлары №араЗалпазстан Республикасыны4 Министрлер Ке4еси т1репинен тастыйы3ланады.

А7ыллы3 елатлы пунктлерди4 поселка шегини4 жойбарлары районларды4 м1млекетлик 81кимият уйымлары т1репинен тастыйы3ланады.

29-статья. Елатлы пунктлердин аймақларын рајажландырыўдың тараўлық схемалары

Елатлы пунктлерди4 аймазларын ра7ажландыры7ды4 тара7лы3 схемаларында:

энергия, газ бенен т1мийинле7ди, байланысты, ирригацияны, су7 менен т1мийинле7ди 81м канализация тармазларын ра7ажландыры7 бойынша;

транспорт тбрлерин ра7ажландыры7 бойынша;

экономика тара7ларыны4 объектлерин жайластыры7 бойынша;

аймазларды 317ипли геологиялы3 81м гидрогеологиялы3 процесслерден Зор2а7 бойынша;

халы3ты пузаралы3 Зор2а7 бойынша;

Зоршап тур2ан орталы3ты Зор2а7 бойынша;

м1дений мийрас объектлерин Зор2а7 бойынша;

аймазларды абаданластыры7 81м к5галландыры7 бойынша;

аймазларды ра7ажландыры7ды4 бас3а да м1селелери бойынша тийкар2ы к5рсеткишлер 81м жобаластыры7 шешимлери белгиленеди.

Елатлы пунктлерди4 аймазларын ра7ажландыры7ды4 тара7лы3 схемаларын ислеп шы2ы7 т1ртиби нызам 86жетлери менен белгиленеди.

30-статья. Бөлеклеп жобаластырыў жойбарлары

Б5леклеп жобаластыры7 жойбарлары елатлы пунктти4 бас жобасы тийкарында елатлы пунктлерди4 аймазларыны4 б5леклери ушын ислеп шы2ылады 81м бул жойбарлар:

Зызыл сзызларды;

жер участкаларын Зуры7 81м олардан пайдаланы7ды т1ртиплестири7 сзызларын;

жерден пайдаланы7 шегараларын;

аймазты зоналастыры7 81м Зуры7 н17бетин;

Зор2а7 зоналарынан пайдаланы7 режимин;

к5шелерди4, кишигирим 5ткел к5шелерди4, пиядалар2а ажыратыл2ан зоналарды4, сондай-а3, транспорт, байланыс Зурылмалары менен коммуникацияларыны4, инженерлик б5кенелери 81м аймазты абаданластыры7ды4 к5рсеткишлерин;

социаллы3 81м м1дений турмыслы3 мазсеттеги объектлерди4 Зурамын 81м жайластырылы7ын;

Зуры7ды4 к5лем-ке4ислиник 81м архитектуралы3 жобаластыры7 шешимин, Зуры7ды4 ты2ызлы2ын 81м к5рсеткишлерин, имаратлар менен Зурылмаларды4 неше Забат болату2ынын 81м тбрлерин белгилейди.

Б5леклеп жобаластыры7 жойбары Зуры7 жойбарларын ислеп шы2ы7 ушын тийкар болады.

31-статья. Құрыў жойбарлары

№уры7 жойбарлары толы3 жобаластыры7ды4 тастыйы3лан2ан жойбары тийкарында, белгиленген Зызыл сзызылар шегараларында ямаса жер участкалары шегараларында ислеп шы2ылады.

№уры7 жойбарлары:

Зуры7ды т1ртиплистири7 сзызыларын;

имаратлар менен Зурылысларды4 жайласы7ын, неше Забат болату2ынын, тбрин 81м бас3а да сыпатларын;

Зуры7ды4 архитектуралы3 шешимин;

инженерлик б скенелери, байланыс 81м абаданластыры7 системаларын, сондай-а3, усы к5рсетилген системаларды елатлы пунктлерди4 жер участкалары, кварталлары, киши районлары 81м жобаластыры7 структурасыны4 бас3а да элементлери шеклеринен тыс3арыда бол2ан инженерлик б скенелери, байланыс 81м абаданластыры7 системаларыны4 Зурылыслары менен коммуникацияларына Зосы7 ш1ртлерин;

транспорт Зуралларыны4 81м пиядаларды4 81рекетин ш5лкемлестири7ди;

улы7ма пайдаланату2ын аймазларды белгилейди.

Районларды4, Залаларды4 м1млекетлик 81кимият уйымлары Зуры7 жойбарларын жергиликли шарайтлардан келип шы2ып, Зала Зурылысы нормалары менен 31делерине Зарама-Зарсы келмейту2ын Зосымша талаплар, соны4 ишинде м1дений мийрас объектлерини4 Зор2а7 зоналарында жойбарластыры7 81м Зурылыс ислерин алып бары72а, аймазларды к5галландыры72а, киши тбредеги архитектуралы3 объектлерди, рекламаны, илдириилип Зойылату2ын атама жазы7ларды 81м бас3а да м1лимлемелерди жайластыры72а байланыслы талаплар киргизи7ге 8а3ылы болады.

32-статья. Жойбарлық-сметалық ҳұжжетлер

Жойбарлы3-сметалы3 86жжетлер к5лемли жобаластыры7шы, конструктивлик 81м техникалы3 шешимлерди, имаратлар, Зурылыслар 81м бас3а да объектлерди4 Зурылысы, реконструкциясы 81м ири о4ланы7ы, сондай-а3 абаданластыры7 жумысларыны4 Зунын белгилейди.

Жойбарлы3-сметалы3 86жжетлер Зала Зурылысы 86жжетлери, Зала Зурылысы нормалары 81м 31делерине мұ7апы3 ислеп шы2ылады, нызам 86жжетлерине мұ7апы3, №ара3алпа3стан Республикасы М1млекетлик архитектура 81м Зурылыс комитетини4 тийисли структуралы3 б5лимшелери. Санитариялы3-эпидемиологиялы3 хызметлер, 5ртке Зарсы базла7 хызметлери, т1биятты Зор2а7 уйымлары 81м бас3а да хызметлер менен келисип алынады.

Жойбарлы3-сметалы3 86жжетлерди ислеп шы2ы7, Заржыландыры7, тастыйы3ла7 81м олардан пайдаланы7 т1ртибин белгиле7, олар2а 5згерислер 81м Зосымшалар киргизи7 буйыртпашыны4 басламасы бойынша 81м оны4 есабынан белгиленген т1ртипте 1мелге асырылады.

Белгиленген т1ртипте тастыйы3лан2ан жойбарлы3-сметалы3 86жжетлер объектлер Зурылысы ушын рухсатнама бері7ге тийкар болады.

VI-бап. Елатлы пунктлердин ҳәм қала әтирапы зоналардың аймақларынан пайдаланыў

33-статья. Құрыў қәделери

№уры7 31делери тийисли аймазларда 81м елатлы пунктлерде Зала Зурылысы жумысын 1мелге асыры7 т1ртибин белгилейди.

№уры7 31делери аймазты жобаластыры7 схемасы районды (районлар топарларын) жобаластыры7 жойбарлары, елатлы пунктти4 бас жобасы 81м 81р бир аймазты4 Зала Зурылысы регламентлери тийкарында ислеп шы2ылады.

№уры7 31делери кбшине енгизилгенге дейин белгиленген т1ртипте берилген объектлерди4 Зурылысына байланыслы рухсатнамалар усы рухсатнамаларда к5рсетилген

мбддет да7амында 81рекет етеди. Халы3ты4 317ипсизлиги талаплары т1мийинленбей атыр2ан жа2дайлар бу2ан кирмейди.

34-статья. Аймақлардың зоналастырылығы

Айма3ларды4 зоналастырылы7ы жаса7 81м хызмет ети7 ушын Золай орталы3ты т1мийинле7ге, айма3ларды т1бийий 81м техногенлик сыпатта2ы айры3ша жа2дайларды4 т1сиринен Зор2а72а, халы3 81м 5ндиристи4 81дден тыс3ары ты2ыз жайласы7ыны4, Зоршап тур2ан орталы3ты4 патасланы7ыны4 алдын алы72а, айры3ша Зор2алату2ын т1бийий айма3ларды, соны4 ишинде т1бийий ландшафтларды, сондай-а3 м1дений мийрас объектлерин, а7ыл хожалы2ы жерлерин 81м то2айлы3ларды Зор2а72а ж1не де олардан пайдаланы72а Заратыл2ан.

Т5мендеги зоналарда айма3лардан Зала Зурылысы жумысын 1мелге асыры7 ушын пайдаланы7да шекле7лер белгиленеди:

м1дений мийрас объектлерини4 Зор2а7 зоналары, Зоры3 зоналарында;

айры3ша Зор2алату2ын т1бийий айма3лар зоналарында;

санитария зоналарында;

Зор2а7 зоналарында;

санитариялы3-Зор2а7 зоналарында;

су7ды Зор2а7 81м жа2а регионлары зоналарында;

су7 менен т1мийинле7 д1реклерин санитариялы3 Зор2а7 зоналарында;

пайдалы Зазылмалар жайлас3ан зоналарында;

т1бийий 81м техногенлик сыпатта2ы айры3ша жа2дайларды4 т1сирине ушыра2ан зоналарда;

айры3ша экологиялы3 жа2дайлар 81м экологиялы3 апатшылы3 зоналарында;

т1бийий ы3лым шарайтлары экстремал бол2ан зоналарда.

Айма3лардан Зала Зурылысы жумысын 1мелге асыры7 ушын пайдаланы7да нызам 86жетлерине му7апы3 шекле7лер бас3а да зоналарда белгилени7и мбмкин.

Айма3ларды4 функционаллы3 ма3сети 81м олардан пайдаланы7ды4 жеделлилиги айма3лардан пайдаланы7да2ы шекле7лерди есап3а алып белгиленеди.

35-статья. Елатлы пунктлердин аймақлық зоналары

Елатлы пунктлерди4 айма3ларында т5мендеги айма3лы3 зоналар белгилени7и мбмкин:

тура3 жай зоналары;

ж1мийетлик ис бабында2ы зоналар;

5ндирислик зоналар;

инженерлик 81м транспортлы3 инфраструктура зоналары;

рекреациялы3 зоналар;

а7ыл хожалы3 ма3сетлеринде пайдаланату2ын зоналар;

арна7лы ма3сетлердеги зоналар;

1скерий объектлер 81м бас3а да режими айма3лар зоналары;

Зала 1тирапы зоналары.;

Орынларда2ы м1млекетлик 81кимият уйымлары жергиликли шарайтлар2а му7апы3 бас3а айма3лы3 зоналар белгиле7и, сондай-а3, Зала Зурылысы нормалары менен 31делерин есап3а алып, олар2а жер участкаларын 81м бас3а да объектлерди киргизи7 мбмкин.

Елатлы пунктлерди4 айма3лы3 зоналарыны4 шегаралары Зызыл сызы3ларды, т1бийий объектлерди4 т1бийий шегараларын, жер участкаларыны4 шегараларын 81м бас3а да шегараларды есап3а алып белгиленеди.

*1р бир айма3лы3 зона ушын Зала Зурылысы регламенти менен белгиленген 8у3ы3ый режим онда жайлас3ан барлы3 жер участкалары имаратлар, Зурылыслар 81м бас3а да объектлерге байланыслы те4дей д1режеде Золланылады.

Шегараларында Зала Зурылысы жумысы айры3ша т1ртилестирили7и тийис бол2ан айма3лы3 зоналарда айырым имаратлар, Зурылмалар 81м бас3а да объектлерди4 жойбарластырылы7ы 81м Зурылысына байланыслы Зосымша талаплар белгилени7и мбмкин.

36-статья. Турақ-жай зоналары

Тураң жай зоналары күп Забатлы жайлар, орта 81м кем Забатлы жайлар, жеке тұрткында тураң жайлар Зурың ушын арналған болады.

Тураң жай зоналарында санитариялың Зорға7 зоналарын белгиле7 талап етилмейту2ын 81м жумысы Зоршап турған орталы3та зиянлы т1сир (ша73ым, тербенис, магнит майданлары, радиациялы3 т1сир, топыра3ты4, 8а7аны4, су7ды4 патаасланы7ы 81м т.б.зиянлы т1сирлер) етпейту2ын, 5з алдына турған, биргеликте Зурылған, бирге Зоса Зурылған ямаса Зосымша етип Зурылған социаллы3 81м м1дений турмыс ма3сетиндеи объектлерди4, диний имаратларды4, автомобиль транспортты турату2ын арна7лы орынларды4, санаат, коммуналлы3 81м са3лап Зойың объектлерини4 жайластырылы7ына жол Зойылады.

Тураң-жай зоналарына елатлы пунктлерди4 шегаралары шеклеринде жайлас3ан ба3шылы3-жбзимгершилиқ 81м палызшылы3 шериклеслерини4 де айма3лары киреди.

37-статья. Жәмийетлик-ис бабындағы зоналар

Жәмийетлик-ис бабындағы зоналар ис бабындағы, финанслық, жәмийетлик белсендилик орайларын, ден саўлықты сақлаү, мәденият, саўда, жәмийетлик аўқатланыў, турмыс хызметин көрсетиў объектлерин, билимлendirиў мәкемелерин, ҳәkimшилиқ, илимий-изертлеў мәкемелерин, диний ҳәм басқа да имаратлар менен қурылмаларды, сондай-ақ, автомобиль транспортты туратуғын орынларды жайластырыўға арналған болады.

Жәмийетлик-ис бабындағы зоналарға жайластырыў рухсат етилетуғын объектлердин дизимине турақ жайлар, мийманханалар, жер асты ямаса көп қабатлы гаражлар киргизилиў мүмкин.

38-статья. Өндірислиқ зоналар

Өндірислиқ зоналарда олардың жумыс алып барыўын тәмийинлейтуғын санаат, коммуналлық, сақлап қойыў объектлери, инженерлик ҳәм транспортлық инфраструктуралар объектлери жайластырылады, сондай-ақ бундай объектлердин санитариялық-қорғаў зоналары дүзиледи.

Санаат, коммуналлық ҳәм сақлап қойыў объектлериниң санитариялық-қорғаў зонасында турақ жайларды, билимлendirиў мәкемелерин, ден саўлықты сақлаү, дем алыс объектлерин, дene тәрбиясы-саламатландырыў ҳәм спорт қурылмаларын, бағшылық-жүзимгершилиқ ҳәм палызшылық шериклеслерин жайластырыўға, сондай-ақ, аўыл хожалығы өнимлерин жетистириўге жол қойылмайды.

Өндірислиқ зоналардың аймақларын абаданластырыў усы зоналарға жайласқан объектлердин меншик ийелери тәрепинен әмелге асырылады.

39-статья. Инженерлик ҳәм транспортлық инфраструктуралар зоналары

Инженерлик ҳәм транспортлық инфраструктуралар зоналары ҳауа, темиржол, автомобиль, дәръя транспортты ҳәм трубалар арқалы жеткерип бериў

транспорты, байланыс қурылмалары ҳәм коммуникациялары және инженерлик үскенелер жайластырылыўы ҳәм жумыс ислеўи ушын арналған болады.

Жасаў ҳәм хызмет етиў орталығына транспорт, байланыс қурылышлары менен коммуникацияларының ҳәм инженерлик үскенелериниң зиянлы тәсир көрсетиүинин алдын алышу, бундай объектлерден турақ жай, жәмиетлик-ис бабындағы ҳәм рекреациялық зоналар аймағына дейин зәрүрли аралықтың болыўы ҳәм қала қурылышы нормалары менен қәделерине, сондай-ақ қурыўдың арнаўлы нормативлери менен қәделерине муýапық басқа да талаплардың сақланыўы арқалы тәмийинленеди.

Транспорт, байланыс қурылышлары ҳәм коммуникациялары, инженерлик үскенелери жер участкалары шегараларындағы аймақтар ҳәм олардың санитариялық-қорғаў зоналары усы жер участкаларының меншик ийелери тәрепинен абаданластырылыўы тийис болады.

Олардан пайдаланыў пуқаралардың өмири ҳәм дән саўлығына тикелей зиянлы тәсир көрсететеуғын транспорт, байланыс қурылышлары ҳәм коммуникациялары және инженерлик үскенелериниң елатлы пунктлердин шеклеринде жайластырылыўына жол қойылмайды.

40-статья. Рекреациялық зоналар

Рекреациялық зоналар халықтың дем алыс орынларын шөлкемлестириў ушын арналған болып, оларға қала терекликлери, тогай-бағлары, пляжлар, жағалықтағы объектлер ҳәм басқа да объектлер киреди. Рекреациялық зоналарға айрықша қорғалынатуғын тәбийий аймақтар ҳәм тәбийий объектлер киргизилиў мүмкин.

Рекреациялық зоналардың аймақтарында рекреациялық ҳәм саламатландырыў мақсетиндеги объектлерден пайдаланыў менен тикелей байланыслы болмаған санаат, коммуналлық ҳәм сақлап қойыў объектлерин қурыўға ҳәм бар болған бундай объектлерди кенеитиўге жол қойылмайды.

41-статья. Аўыл хожалығы мақсетлеринде пайдаланылатуғын зоналар

Қала ҳәм поселка шеклері қөлемлеринде сүрилетуғын жерлер, бағлар, жузимгершиликлер, палыздықтар, пишенликлер, жайлаўлар ҳәм басқа да жер майданлары, сондай-ақ, аўыл хожалығы мақсетиндеги имаратлар ҳәм қурылышлар менен бәнт болған аўыл хожалығы мақсетинде пайдаланылатуғын зоналар ажыратылады. Бул зоналардың аймақтарынан пайдаланыў түри бас жоба ҳәм қурыў қәделерине муýапық өзгертилгенге дейин бул аймақтардан аўыл хожалығын жүргизиў мақсетинде пайдаланыў мүмкин.

42-статья. Арнаўлы мақсетлердеги зоналар

Олардан пайдаланыў елатлы пунктлердин аймақтық зоналарының басқа түрлеринен пайдаланыўға туўры келмейтуғын қойымшылықтарды, малларды

көмип таслаў орынларын, турмыс шығындылары тасланатуғын орынларды ҳәм басқа да объектлерди жайластырыў ушын арнаўлы мақсетлердеги зоналар ажыратылады.

Арнаўлы мақсетлердеги зоналардың аймақтарынан пайдаланыў тәртиби қала құрылышы нормалары ҳәм қәделеринин, сондай-ақ арнаўлы нормативлердин талапларын есапқа алыш, құрыў қәделери менен белгиленеди.

43-статья. Эскерий объектлер ҳәм басқа да режимли аймақтар зоналары

Эскерий объектлер ҳәм басқа да режимли аймақтар зоналары айрықша режим орнатылатуғын объектлерди жайластырыў ушын арналған аймақтар болады. Бул зоналардың аймақтарынан қала ҳәм поселка шеклери көлемлеринде пайдаланыў тәртиби құрыў қәделерине муўапық, қала құрылышы нормалары ҳәм қәделеринин, сондай-ақ, арнаўлы нормативлердин талапларын есапқа алыш, Өзбекстан Республикасы Министрлер Кабинети тәрепинен белгиленеди.

44-статья. Қала әтирапы зоналары

Қала әтирапы зонасы қаланың шегарасынан тысқарыдағы, қала менен бирден-бир социаллық-тәбийий, хожалық аймағын дүзиүши ҳәм усы қаланың аймағын, оның қала әтирапы зонасына киретуғын елатлы пунктлердин аймақтарын, елатлы пунктлер аралық аймақтарды (қаланы раўажландырыў ушын резервлик аймақты) раўажландырыў ушын ҳәм санаат-коммуналлық және склад-сақлаў объектлерин, инженерлик транспортлық инфраструктура объектлерин, жәмәэтлик бағшылық, жүзимгершилиқ ҳәм палызшылық участкаларын, халықтың дем алыс орынларын жайластырыў, сондай-ақ, аўыл хожалығын жүргизиў ҳәм қорғаў және санитариялық-гигиеналық ўазыйпаларды орынлаў ушын арналған жерлерден ибарат болады.

Қала әтирапы зоналары шегараларын белгилеў қала құрылышы ҳәм жер ислерин тәртипестириў ҳұжжетлери тийкарында Өзбекстан Республикасының Қала құрылышы Кодекси, усы Нызам ҳәм жер ҳаққындағы Нызам ҳұжжетлерине муўапық әмелге асырылады.

45-статья. Қала әтирапы зонасы аймағынан пайдаланыў

Қала әтирапы зонасы аймағынан пайдаланыў ҳәм оның шегараларындағы қала құрылыш жумысы ҳәм усы қала әтирапы зонасына киретуғын елатлы пунктлер, елатлы пунктлер аралық аймақтар халқының мәплерин, сондай-ақ, қала құрылышы жумысының басқа да субъектлеринин мәплерин есапқа алыш, әмелге асырылады.

Қала әтирапы зоналары аймақтарын зоналастырыў Қарақалпақстан Республикасының аймағын жобаластырыў схемасында, районды (районлар топарларын) жобаластырыў жойбарларында, сондай-ақ, қалалардың қала әтирапы зоналары менен бирlikte ислеп шығылатуғын бас жобаларында белгиленеди.

Қала әтирапы зоналарында санитариялық ҳәм рекреациялық үазыйпаларды атқаратуғын көгалландырыў зоналары ажыратылады. Көгалландырыў зоналарында қоршап турған орталықта зыянлы тәсир көрсететуғын хожалық ҳәм басқа да жумыс түрлерин алып барыў қадаған етиледи.

Қаланы қала әтирапы зonasы шегараларында раўажландырыў ушын аймақтар шеклеринде имаратлар, қурылмалар ҳәм басқа да объектлердин құрылышы, реконструкциясы ҳәм кеңейтилийи қала ҳәкими менен келисилип әмелге асырылады.

46-статья. Елатлы пунктлерде жер участкаларынан пайдаланыўға байланыслы қала құрылышы талаплары

Жер участкаларынан пайдаланыўға байланыслы қала құрылышы талаплары елатлы пунктлердин бас жобалары, толық жобаластырыў жойбарлары, қурыў жойбарлары ҳәм қәделери менен белгиленеди.

Районлардың, қалалардың ҳәkimлери жер участкалары берилип атырғанда, буйыртпашиларды жер участкаларынан пайдаланыўға байланыслы қала құрылышы талаплары ҳаққында төмендегилерден ибарат болған мағлыўмат пенен тәмийинлейди:

жер участкаларынан пайдаланғандағы мақсет;

жер участкаларының жайласқан орны;

жер участкаларының жойбар бойынша шегаралары;

жер участкаларының инженерлик, транспортлық ҳәм социаллық инфраструктуралар объектлери менен тәмийинленгенлиги.

Юридикалық ҳәм физикалық тәреплерге қурыў ушын жер участкалары берилгенде (реализация етилгенде) районлардың, қалалардың ҳәkimлери тәрепинен объектлердин құрылышы мүддетлерин сақлаў ҳәм қурыўға мөлшерленген жерге тутас болған улыўма пайдаланылатуғын аймақты абаданластырыў талаплары белгиленеди.

Жаңа құрылыш усы ис алып барылып атырған район халқының тийисли хызметлер менен тәмийинленийиниң қала құрылышы нормалары ҳәм қәделеринде нәзерде тутылған нормалардан пәсейиүне алып келетуғын болса, юридикалық ҳәм физикалық тәреплерге жер участкалары инженерлик, транспортлық ҳәм социаллық инфраструктуралардың қосымша объектлерин қурыўда олардың үлеслик қатнасыўы (жеке тәртипте турақ жай салыўшылар буған кирмейди) шәрти менен берилийи мүмкин.

Усы статьяның үшинши ҳәм төртінши бөлімлеринде көрсетилген талаплар жер участкасына болған хуқық басқа адамға откен жағдайда сақланып қалады.

Жер участкасына болған хуқықты тастыйықтайтуғын хұжжетлерде төмендегилер көрсетилген болыўы тийис:

аймақтық зонаның қурыў қәделеринде белгиленген қоды;

жер участкасы жайласқан аймақтық зонаның функционаллық мақсети;

жер участкасы ямаса оның бөлеги мәдений мийрас объектлеринин, айрықша қорғалынатуғын тәбийий аймақтардың қорғау зоналары, сүйді қорғау зоналары шегараларында, сондай-ақ тәбийий ҳәм техногенлик сыпаттағы айрықша жағдайлардың тәсирине ушыраған аймақтар ҳәм елатлы пунктлердин және оларды пайдаланыўда нызам ҳұжжетлеринде шеклеўлер белгиленетуғын басқа да аймақтардың шегараларында жайласыўы;

жер участкасы шегараларында инженерлик, транспортлық ҳәм социаллық инфраструктуралар объектлеринин болыўы, усы объектлер көрсеткишлери ҳәм олардан пайдаланыўдағы шеклеўлерди көрсетиў менен;

жер участкалары шегараларында жер участкасы меншик ийесине, ийесине ямаса усы участкадан пайдаланыўшыға тийисли болмаған имаратлар ҳәм қурылыштардың болыўы, усы жер участкасында көрсетип өтилген объектлердин жайласыўына байланыслы оннан пайдаланыўдағы шеклеўлерди көрсетиў менен.

Жер участкалары бөлип берилгенде ямаса олардың шегаралары ҳәм көрсеткишлери өзгергенде қызыл сыйықтарға, қурыўды тәртиплестириў сыйықтарына ҳәм қала қурылышы регламентлеринин ең киши өлшемдеги жер участкаларына байланыслы талаплар сақланады.

Имаратлар, қурылыштар ҳәм басқа да объектлер бөлинген жағдайда олардың бөлеклеринин өз алдына объектлер сыпатында жумыс алып барыўы ушын шарайтлар тәмийинлениўи тийис.

47-статья. Объектлердин қурылышына рухсатнама

Объектлердин қурылышына рухсатнама-жер участкасы меншик ийесинин, ийесинин ямаса усы участкадан пайдаланыўшының жер участкасында қурыўды әмелге асырыў хұқықын тастырықлаўшы ҳұжжет.

Объектлердин қурылышына рухсатнама %збекстан Республикасы М1млекетлик архитектура 81м Зурылыс комитети №арапЗалпазстан Республикасыны4 м1млекетлик архитектура-Зурылыс Зада2ала7ы аймазлы3 инспекциясы тәрепинен Өзбекстан Республикасы Министрлер Кабинети белгилеген тәртипте бериледи. (*КР ЖК 29.08.2006-ж. 94/III-санлы Қарапына тийкар өзгерислер киритилген*)

Объектлердин қурылышына рухсатнама буйыртпашы тәрепинен Қарақалпақстан Республикасы Мәмлекетлик архитектура-Зурылыс Зада2ала7ы аймазлы3 инспекциясында дизимнен өткерилиўи тийис болады. (*КР ЖК 29.08.2006-ж. 94/III-санлы Қарапына тийкар өзгерислер киритилген*)

Объектлердин қурылышына рухсатнаманың бар екени ҳаққындағы мағлыўматты буйыртпашы барлық юридикалық ҳәм физикалық тәреплерге олардың талаплары бойынша береди. Буйыртпашы қурылыш басланатуғын мүддет ҳаққында Қарақалпақстан Республикасы Мәмлекетлик архитектура-Зурылыс Зада2ала7ы аймазлы3 инспекциясына мағлыўмат беріўте миннетли болады. (*КР ЖК 29.08.2006-ж. 94/III-санлы Қарапына тийкар өзгерислер киритилген*)

Жеке тәртиптеги турақ жай қурылышы жайдың тырнағының, подвалларының, қабатларының, кесим ҳәм алдыңғы тәреплеринин жобаларынан,

сондай-ақ жер участкасынан жобасынан ибарат болған әпиүайыластырылған жойбар бойынша әмелге асырылыўы мүмкин.

Имаратларға, қурылыштарға ҳәм басқа да объектлерге болған меншик ҳуқықы басқа адамға өткенде олардың қурылышына байланыслы рухсатнаманың күши сақланып қалады ҳәм бул рухсатнама белгиленген тәртипте қайта дизимнен өткерилиүи тийис болады.

48-статья. Арнаўлы рухсатнамалар

Нызам ҳұжжетлерине муўапық, мәмлекетлик сырлар менен байланыслы болған объектлердин, сондай-ақ, айрықша тәртиплестирилетуғын қала қурылышы жумысы объектлеринин қурылышына арнаўлы рухсатнамалар бериледи.

49-статья. Қала қурылышы жумысын әмелге асырғанда жер участкаларына байланыслы сервитут ҳәм жер участкаларына болған ҳуқықларды сақлаў ўазыйпасы

Қала қурылышы жумысын әмелге асырғанда сервитут, имаратлар ҳәм қурылыштардың меншик ийелериниң мәплери төмендеги жумысларды атқарыуда өзгениң жер участкасынан шекленген түрде пайдаланыў ҳуқықызыз тәмийинлениўи мүмкин болмаған жағдайда белгиленеди:

имаратлар ҳәм қурылмалардың қурылышы, реконструкциясы ҳәм онланыўы;

инженерлик инфраструктура объектлеринин қурылышы, реконструкциясы, онланыўы ҳәм олардан пайдаланыў;

аймақларды суў тасқынынан ҳәм суў басыўдан қорғаў жумысларының жургизилиўи;

өзгениң жер участкасы арқалы пыядада ямаса транспортта өтиў;

имаратлар ҳәм қурылмалардың мұлік ийелериниң басқа да мұтәжликлерин тәмийинлеў.

Қала қурылышы жумысын әмелге асырғанда жер участкаларына болған ҳуқықларды сақлаў ўазыйпасы жер участкаларының меншик ийелери, ийелери ҳәм бундай участкалардан пайдаланыўшылардың миннетлемелерин ҳәм олардың ҳуқықларының шеклениўин өз ишине алады ҳәм қала қурылышы ҳұжжетлери және қурыў қәделери тийкарында белгиленеди.

Жер участкаларына байланыслы сервитуттың ҳәм жер участкаларына болған ҳуқықларды сақлаў ўазыйпасының енгизилиўи ҳәм бийкар етилиўинин тәртиби нызам ҳұжжетлери менен белгиленеди.

VII бап. Жуўмақлаўшы режелер

50-статья. Қала қурылышы жумысының қаржы менен тәмийинлениўи

Қала қурылышы жумысын қаржыландырыў мәмлекетлик бюджеттин қаржылары, буйыртпашылардың өз қаржылары ҳәм тартылған қаржылары, сондай-ақ, юридикалық ҳәм физикалық тәреплердин инженерлик, транспортлық

хәм социаллық инфраструктураларды раýажландырыўға үлес қосып қатнасыўы есабынан әмелге асырылады.

Қала қурылышы жумысын мәмлекетлик бюджет қаржылары есабынан қаржыландырыў:

қала қурылышы жумысының илимий-изертлеў исперин алыш барыўда, қала қурылышы нормалары менен қәделерин испеп шығыўда;

айрықша экологиялық жағдайлар хәм экологиялық апатшылық зоналарын, тарийхый қонысларды, улыўма мәмлекетлик әхмийеттеги инженерлик, транспортлық хәм социаллық инфраструктураларды раýажландырыўдың белгиленген мақсетли улыўма мәмлекетлик бағдарламаларын, басқа да улыўма мәмлекетлик мақсетли бағдарламаларды испеп шығыўда хәм әмелге асырыўда, сондай-ақ, мәмлекетлик қала қурылышы кадастрын жүргизиўде әмелге асырылады.

Қала қурылышы хужжетлерин испеп шығыўды қаржыландырыў усы статьяның бириши бөлиминде нәзерде тутылған дереклерден тысқары, №араЗалпастан Республикасыны⁴ Министрлер Ке⁴еси бийлигине мәмлекеттик 1рханаларды меншиклистири⁷ден тбскен Заржыларды⁴ бир бүлеги есабынан да 1мелге асырылады. (*КР ЖК 29.08.2006-ж. 94/П-санлы Қараына тийкар өзгерислер киритилген*)

Егер аймақты қала қурылышы қатнасынан өзлестириў мәмлекеттин мәплерин, регионлар аралық мәplerди ямаса елатлы пунктлер топарларының мәplerин қозғайтуғын болса, қала қурылышының басқа жумысын қаржыландырыў ушын мәмлекетлик қаржылардан пайдаланылады.

Қарақалпақстан Республикасының Министрлер Кеңеси, орынлардағы мәмлекетлик ҳәкимият уйымлары ҳәр жылғы қурылышлардың мәнзили көрсетилген дизимлерди дүзиүде елатлы пунктлердин қала қурылышы хужжетлеринин испеп шығылыўының, комплексли инженерлик изертлеўлердин өткерилийинин елатлы пунктлерди микросейсмикалық аймақтарға бөлиү карталарын, тәбиятты қорғаудың аймақтық комплексли схемаларын дүзиүдин, ағымдағы қурыў үстинен авторлық бақлауының хәм елатлы пунктлердин бас жобаларын әмелге асырыўдың мониторингинин қала қурылышы хужжетлерин испеп шығыўшылар тәрепинен өткизилийинин, қала қурылышы хужжетлеринин келисип алышы ҳәм экспертизадан өткерилийинин жергиликли бюджет есабынан қаржыландырылыўын нәзерде тутыўлары тийис.

51-статья. Даўларды шешиў

Қала қурылышы жумысы тараўындағы даўлар нызам хужжетлеринде белгиленген тәртипте шешиледи.

52-статья. Қала қурылышы ҳақындағы нызам хужжетлерин бузғаны ушын жуўапкершилилік

Қала қурылышы ҳақындағы нызам хужжетлерин бузыўда айыпты шахслар белгиленген тәртипте жуўапкер болады.